

ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Ustawą z dnia 10 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 888) znowelizowane zostały przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807 ze zm.). Nowelizacja wchodzi w życie 20 września 2008 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 8-13, które zaczną obowiązywać 31 marca 2009 r.

Komu przysługuje prawo do zawieszenia działalności gospodarczej

Jedną z najistotniejszych zmian wskazanych przepisów jest wprowadzenie możliwości zawieszania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców.

Od 20 września 2008 r. na mocy dodanego do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej art. 14a, przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca do 24 miesięcy. Z tego prawa mogą skorzystać zarówno osoby fizyczne, jak i inni przedsiębiorcy – spółki (zarówno osobowe jak i kapitałowe), fundacje, spółdzielnie itp.

W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w formie:

- spółki cywilnej (nie będącej zgodnie z przepisami przedsiębiorcą) - zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne pod warunkiem dokonania zawieszenia przez wszystkich wspólników (przedsiębiorców),
- innych spółek osobowych (jawnej, partnerskiej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej) decyzję o zawieszeniu, ze skutkiem dla wszystkich wspólników, podejmuje spółka będąca przedsiębiorcą.

Znowelizowane przepisy dotyczące zawieszenia wykonywania działalności

gospodarczej mają zastosowanie do podatników podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, opodatkowanych zarówno na „zasadach ogólnych”, jak i opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Zgłoszenie zawieszenia/ wznowienia działalności

Informacja o zawieszeniu działalności gospodarczej podlega obowiązkowi zgłoszenia odpowiednio (w zależności od przepisów którym podlega przedsiębiorca) do ewidencji działalności gospodarczej lub do Krajowego Rejestru Sądowego. Do odpowiedniego organu ewidencyjnego winna być również zgłoszona informacja o wznowieniu działalności.

Zgłoszenie informacji (wniosku) o zawieszeniu działalności gospodarczej i jej wznowieniu jest zwolnione z opłat.

W przypadku nie zgłoszenia do ewidencji informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej przed upływem 24 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu działalności – wpis do ewidencji działalności gospodarczej podlega wykreśleniu z urzędu. Przed dokonaniem wykreślenia organ ewidencyjny jest zobowiązany wezwać przedsiębiorcę do zgłoszenia informacji o wznowieniu działalności w wyznaczonym dodatkowym 30 dniowym terminie.

Od 31.03.2009r. informacje o zawieszeniu, wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej lub o wykreśleniu przedsiębiorcy z ewidencji będą z urzędu, na mocy znowelizowanego art. 39 ustawy o swobodzie gospodarczej, przekazywane przez organ ewidencyjny, w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji, urzędowi statystycznemu i naczelnikowi urzędu skarbowemu właściwym ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz oddziałowi ZUS właściwemu ze względu na miejsce wykonywania działalności. Jednakże w okresie między 20 września 2008 r. a 31 marca 2009 r. organy ewidencyjne nie mają takiego obowiązku.

Z uwagi na fakt, że zawieszenie działalności zwalnia przedsiębiorcę m.in. z części obowiązków podatkowych zasadnym jest więc, aby przedsiębiorca będący osobą

fizyczną (pomimo braku takiego obowiązku) samodzielnie, z własnej inicjatywy poinformował właściwe organy podatkowe o tym, że zawiesił działalność. Powyższe usprawni w znacznym stopniu współpracę między podatnikiem a organami podatkowymi.

Przedsiębiorca w okresie zawieszenia działalności

W okresie zawieszenia przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać z niej bieżących przychodów. Nie może zatem faktycznie dokonywać sprzedaży, świadczyć usług, zawierać umów, itp. W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca ma prawo jednak :

- 1.wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów,
- 2.przyjmować należności powstałe przed datą zawieszenia,
- 3.zbywać własne środki trwałe i wyposażenie (nie dotyczy to zbywania wartości niematerialnych i prawnych),
- 4.uczestniczyć w postępowaniach sądowych, podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem,
- 5.osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem.

Ponadto przedsiębiorca ma obowiązek regulować zobowiązania powstałe przed datą zawieszenia tej działalności i wykonywać wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa.

Pomimo zawieszenia działalności przedsiębiorca może zostać objęty kontrolą na zasadach przewidzianych dla wykonujących działalność gospodarczą.

- przedsiębiorca opodatkowany na zasadach ogólnych

Podatnik, który zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej, jest zwolniony z obowiązku wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek na podatek dochodowy (art. 44 ust. 10 znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Wspólnicy spółki jawnej, partnerskiej oraz komandytowo – akcyjnej, podlegają w/w zwolnieniu, jeżeli spółka zawiesiła wykonywanie działalności

gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a podatnik będący wspólnikiem spółki – nie później niż przed upływem 7 dni od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności - zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie zawieszenia tej działalności (art. 44 ust.11 i 12 znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Zwolnione z wpłat zaliczek na podatek dochodowy są również osoby prawne, które zawiesiły działalność gospodarczą i w ciągu 7 dni od zawieszenia poinformowały o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego (art. 25 ust. 5c znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

Jednocześnie należy podkreślić, że przedsiębiorcy, którzy zawiesili działalność, nie są zwolnieni z obowiązku złożenia zeznania rocznego za ten okres, jak również ewentualnej zapłaty podatku dochodowego.

W trakcie zawieszenia działalności (od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawieszono działalność) amortyzacji nie podlegają składniki majątku, które nie są używane na skutek tego zawieszenia (art. 22c pkt 5 znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 16c pkt 5 znowelizowanej ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

- przedsiębiorca opłacający zryczałtowany podatek dochodowy

Regulacje dotyczące zawieszenia działalności gospodarczej mają zastosowanie również w stosunku do podatników opłacających zryczałtowany podatek dochodowy na podstawie ustawy z dnia 20 listopada 1998r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.).

Zgodnie ze zmienionym art. 21, w którym po ust. 1c dodano ust. 1d-1i, podatnik, który na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej, jest zwolniony, w zakresie tej działalności, za okres objęty zwolnieniem, z obowiązku obliczania i wpłacania na rachunek urzędu skarbowego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Zwolnienie ze wskazanych obowiązków dotyczy zarówno podatników opłacających ryczałt co miesiąc, jak i opłacających ryczałt kwartalnie.

Wskazana regulacja odnosi się do podatników prowadzących działalność gospodarczą jednoosobowo jak również w formie spółki, przy czym istotnym jest, że

zwolnienie, o którym mowa wyżej, w sytuacji podatnika będącego wspólnikiem spółki jawnej, stosuje się pod warunkiem zawiadomienia w formie pisemnej naczelnika urzędu skarbowego o okresie zawieszenia wykonywania tej działalności. Zawiadomienie takie należy złożyć w terminie, nie później niż przed upływem 7 dni od dnia złożenia wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Po wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej podatnicy opodatkowania w tej formie obowiązani są obliczyć i wpłacić, na rachunek właściwego urzędu skarbowego ryczałt dotyczący okresu zawieszenia.

- przedsiębiorca opłacający podatek w formie karty podatkowej

Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej możliwe jest także w przypadku podatników opłacających podatek w formie karty podatkowej. Zawieszenie takie skutkuje nie pobieraniem podatku w formie karty podatkowej za cały okres zawieszenia w wysokości 1/30 miesięcznej należności za każdy dzień zawieszenia.

Należy także zauważyć, iż osobie opłacającej podatek w tej formie nadal przysługuje prawo zgłoszenia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej. O przerwie trwającej nieprzerwanie co najmniej 10 dni należy zawiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego najpóźniej w dniu jej rozpoczęcia i w dniu poprzedzającym dzień jej zakończenia zaś przerwę spowodowaną chorobą w dniu rozpoczęcia działalności po przerwie.

Nowe regulacje dotyczące możliwości zawieszenia działalności w formie karty podatkowej i stare przepisy dotyczące przerwy w prowadzeniu działalności będą obowiązywać równolegle. Z tym zastrzeżeniem, że w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej nie stosuje się zgłoszenia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej.